

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 160 Lei		Pentru publicațiuni oficiloase, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei
Pe jumătate de an 80 „		
Pe un pătrar de an 40 „		
Un număr 3 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 260 Lei.		

Nr. 1031 E ex 1929.

Cătră On. Oficii parohiale din eparhia ort. rom. a Caransebeșului.

Au obvenit cazuri, că actele privitoare la reparări de edificii sau referitoare la cumpărări de clopote s'au înaintat Consiliului eparhial, și că, fără să se aștepte rezolvirea lor, s'a dat autorizație măestrilor să execute lucrările, respective turnătoriei de clopote să toarne clopotele, fără contract aprobat.

Dreptaceea, atrăgând atențiunea On. Oficii parohiale, că o asemenea autorizație din punct de vedere al dreptului nu e valabilă, interzicem ca astfel de lucrări să se înceapă înainte de a se avea aprobarea actelor în regulă, făcând responsabili materialicește atât pe conducătorul oficiului parohial, cât și pe ceilalți membri ai consiliului parohial, pentru urmările nesupunerii dispozițiunii noastre cuprinse în circularul de față.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută la 22 Februarie 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Jevrasijtwo.

Țarismul, după ce și-a trăit traiul, a fost înmormântat în sânge.

Din acest sânge închiegat a răsărit bolșevismul, care s'a instalat deabinelea în Rusia.

Ceice s'au împotrivit noului sistem de cârmuire și au fost prinși că stărue în acest sentiment al lor, fură trimiși pe lumea cealaltă, iară aceia, cărora le-a succedat să se refugieze prin țări străine, în mare parte n'au încetat să lupte din depărtare contra stăpânirii celei noi.

Teroarea însă a făcut pe mulți dintre Ruși și îndeosebi pe țărani să se resemneze la noua stare de lucruri, i-a făcut să se supună în vola lui Dumnezeu, nădăjduind într'un viitor mai bun.

Intre schimbările, pe cari le-a adus noua orânduire bolșevică, a fost și detronarea capitalului, ceea ce a avut drept urmare, că producția s'a redus, suferind cumplit.

Nemulțumirea, produsă de această reformă dezastroasă pentru starea economică a țării, a tot crescut până ce a ajuns la răscoalele potolite cu puterea.

Faptul, că învățăturile bolșevicilor n'au prins rădăcini de ținis în sufletul tuturor Rușilor a început să însuflească îngrijorări detentorilor actuali ai forței publice în Rusia.

Pe deasupra au mai izbucnit pe față certe între căpeteniile bolșevice, cari certe au dus la desbinare, iar ținta finală a bolșevicilor, adică revoluția mondială, pregătită cu multă trudă și mare cheltuială în toate părțile lumii, n'a reușit.

În urma eșecului suferit și a marelui lipse de capital din străinătate, ce era să facă Sovietele?

Nu le-a rămas, decât să pornească calea pocăinții, calea înlănzirii situației grele, pe care au creat-o.

Republica Sovietelor pe urma situației interne a Rusiei, provocată între altele și de rezistența pasivă a țărănimii, a ajuns în corn de capră.

Așa se esplică semnarea pactului de neagresiune dela Moscova, semnarea așa numitului protocol Litvinow, prin care se obligă să nu mai încerce soluționarea pe calea armelor a nici unui diferend.

Toate acestea învederează, că în fața capitalului străin Rusia a ajuns la aman și dacă bolșevicii — după cum se crede — în sufletul lor nu și-au schimbat intențiunile de cucerire mondială, pe față au trebuit să capituleze, au

trebuie să se arete dornici de pace, să creieze cel puțin pentru ochii lumii atmosfera, fără de care capitalul străin nu-și ia drumul spre nici o țară.

Zis-am mai sus, că refugiații din Rusia în marea lor parte n'au încetat să lupte, împotriva regimului sovietic.

În fruntea acestor refugiați nemulțumiți se află mulți scriitori și profesori de seamă, cari nu numai că nu au renunțat la speranța într'un viitor strălucit al Rusiei, ci au organizat și susțin prin o propagandă intensă, o mișcare numită a Neorușilor.

Fruntașii exponenți ai acestei mișcări se numesc jevrasiiji și au la baza mișcării lor ortodoxismul, dela a cărui regenerare în Rusia așteaptă ei mântuirea.

De aceea ne ocupăm de problema Rușilor în coloanele acestei foi bisericești.

Fiind înșiruită mișcarea neorusească pe vertebra ortodoxismului, nici Mitropolitul Chiewului, Dimitrij nu o vede cu ochi răi. El anume susține, că mohamedanii și păgânii din Asia sunt în gândirea lor cu mult mai aproape de pravoslavi, decât catolicii sau protestanții din Europa, pentru că acești din urmă voiesc să împace credința lor cu lumea, până când asiaticii să năzuiesc să-și întocmească viața amăsurat credinței lor.

Iată de ce disprețuesc jevrasiiji temelia materială a culturii europene și plănuiesc să dea lumii valori cu mult mai mari decât sunt cele ale civilizațiunii din Statele Europei apusene.

Dar poate nu va fi fără de folos să cercetăm mai de aproape, de ce se lapadă Neorușii de Europa noastră cea cultă.

Ca punct de mănecare trebuie să luăm ținta lor.

Ținta lor binefixată este să trezească la conștiință poporul rusesc. Ținta lor este, să facă pe acest popor conștiu de puterea lui enormă, care se află acum în stare de amortire, căci dacă și licărește ici-colo această putere, imediat e călcată cu călcâiul puterii brachiale, care a pus stăpânire pe Rusia.

Picioarele de lut ale colosului: din nordul Europei voiesc acești jevrasiiji să le înlocuiască cu puterea unei musculaturi, care face să pornească acest colos pe picioarele lui proprii.

Această țintă însă nu se poate ajunge fără ca în inima Rușilor să dea mugurul unui ideal, spre a cărui ajungere să se îndrepte toată suflarea Rușilor dornici de înălțarea poporului lor.

Acest ideal însă evident, că nu se poate ajunge pe calea materialismului întruchipat în apusul Europei, care materialism tinde într'acolo, să adapteze sufletul poporului pretențiilor lumesti, ci se poate ajunge pe calea cea adevărată a credinței, căci numai dacă vei crede te vei mântui.

Impresionant de asemănătoare e mișcarea aceasta a Neorușilor, ce se chiamă jevrasiijtwo, cu mișcarea noastră a Românilor cei dincoaci de Carpați, de pe vremea dominațiunii maghiare.

Noi încă am avut un ideal, care ideal ne-a dat putere să răzbim sub acoperemântul ocrotitor al bisericii și să nu ne oprim până la izbândă.

Puterea idealului nostru, trezirea noastră la conștiință națională a fost atât de tare, încât când s'a împlinit vremea a sfărâmat în bucăți un imperiu, ca și când n'ar fi existat.

Această putere formidabilă voiesc să o creieze Rușii jevrasiiji prin propaganda lor, bazată pe regenerarea religiei, care propagandă în ciuda tuturor asupririlor și intimidărilor prinde teren în sufletul țărănimii, în sufletul tinerimii neprihănite, punând Rusia Sovietelor pe gânduri.

Neorușii o spun deschis, că revoluția, care a distrus țarismul, a trebuit să vină și acum așteaptă cu înfrigurare ca și bolșevismul, după ce și-a trăit traiul, tot pe calea revoluției să fie înmormântat în sânge.

A. Moaca.

S. Th. Ciprian episcop de Cartaginea „Despre unitatea bisericii“ studiu istoric-literar

de diaconul I. David.

(Continuare).

IV.

După analiza amănunțită a tratatului Sf. Ciprian, la prima vedere ne-ar părea ușoară fixarea teoriei lui despre unitatea bisericii. Dar cartea aceasta, cu toată limpezimea de stil care o caracterizează, a dat prilej criticilor din diferite epoci să-și formuleze convingeri, câteodată chiar opuse. În general se împart în trei categorii părerile acestea. Unii dintre teologi, și e ușor de ghicit de cine e vorba, susțin, că Ciprian a apărut supremația papală în tratatul despre unitate, atribuind papei drept de jurisdicțiune asupra întregii biserici¹⁾. Acestei categorii de interpreți îi convine întrarea în text a pretenției interpolări din Cap. IV.: „Et primatus Petro datur“ și acuză pe adversarii lor de supresiuni

¹⁾ Harnack, Funk, Batiffol.

în text. O a doua clasă de talmăcitori ai autorului recunosc un fel de „primatus“ pe care îl vreau, însă de natură curat onorifică³⁾. La urmă vin aceia⁴⁾, cari, provocându-se și la alte momente din viața scriitorului când acesta tratase în mod și în termeni foarte aspri pe papa din Roma, tăgăduesc cu desăvârșire recunoașterea vre-unei supremații papale la Sf. Ciprian și consideră de interpolare „et primatus, Petro datur“. Vine apoi Hugo Koch⁴⁾ cu cercetările lui metodice și ne spune că în opera lui Ciprian nu e vorba despre supremația jurisdicțională a episcopului roman. În cercetările lui se întemeiază înainte de toate pe scrierea de față. Felul cum procedează e destul de original. Alegând numai două capitole scurte din „De unitate Ecclesiae“ capitolele IV și V⁵⁾, le analizează cu amănunțime. Concluzia la care ajunge este următoarea⁶⁾: „Dacă la început Christos a întemeiat biserica numai pe Petru a făcut astfel după părerea lui Ciprian, ca să devină mai sensibilă și oarecum mai viibilă prin această unicitate numerică unitatea morală ce ar trebui să domnească în biserică. Dar prioritatea temporală de felul acesta nu-i dă deloc lui Petru preeminența, nici în ce privește onorurile, nici în ce privește autoritatea (pari consortio praediti et honoris et auctoritatis). Sf. Ciprian consideră episcopatul moștenitorul colegiului apostolic „ca un tot din care fiecare episcop deține o parte egală (cuius a singulis in solidum pars tenetur) în plină egalitate cu colegii săi⁷⁾“. După ce a analizat astfel capitolele amintite, examinează pe rând toate locurile risipite din opera vastă a autorului unde se atinge chestiunea unității și constată, că armonizând pe acestea cu spiritul întregii opere, nu putem arăta vre-o contradicție. În orice caz nu putem fi de părerea lui Koch în ceea ce privește epitetele de glori-ficare pe cari le dă S. Ciprian bisericii din Roma. Ele au o amploare pe care o reduce Koch în aprecierile sale. Credem că nu greșim dacă vom semnala și o oarecare nehotărâre, ba chiar duplicitate voită în scrisul Sf. Ciprian. Organizația bisericii nu era consolidată încă și era greu să te pronunți într-o chestie fără ca să riști să nu te considere lumea de eretic. De aici elasticitatea în expresii în scrierile Sf. Ciprian cari se pretează la interpretări deosebite. Astfel a devenit scriitorul nostru armă de atac în mâinile pro-

testanților, galicanilor și ortodoxilor împotriva scaunului roman și a acestuia împotriva adversarilor săi. Opera Sf. Ciprian este oglinda fidelă a stărilor din biserică secolului al treilea, când abia se întrezărește tendința de supremație integră a scaunului din Roma. De un primat absolut, așa cum îl cred dovedit încă din secolul al I I-lea, tocmai prin scrierile episcopului din Carthago susținătorii catolicismului apusean, nici nu poate fi vorba. Scriitori catolici ca I. Tixeront⁸⁾, cari înțeleg să facă mai mult istorie științifică decât teologie, recunosc că Ciprian, prin atitudinea sa cu prilejul disputei baptismale, în care se opune tendințelor dictatoriale romane, exclude interpretarea concepției sale despre unitatea bisericii în felul lui Harnack, Funk, Batiffol. Ciprian nu vrea să recunoască pe pontificele roman de „episcopus episcoporum“, nici dreptul de a decide în chestiunile de controversă, după teroria lui, fiecare episcop e stăpân independent în dieceza sa și nu are să dea seamă nimănui afară de Dumnezeu, de faptele sale. Episcopatul este unul singur, e de origină divină, iar puterea în biserică o exercită fiecare episcop independent în dieceza sa. Hotărârile cari privesc întreaga biserică se iau de mai mulți episcopi adunați la o altă într'un fel de colegiu sau senat bisericesc. Nu se vorbește însă de vre-un președinte al acestui corp episcopesc, cu atât mai puțin de vre-un drept recunoscut al papei de a prezida adunarea arhipăstorească. Dacă luăm capitolele privitoare la Roma din întreaga scriere a lui Ciprian, trebuie să recunoaștem, că scaunul Sf. Petru s'a bucurat de un mare prestigiu pe vremea lui Ciprian, și că episcopul din Roma era îndeobște recunoscut, în occident, în mod tacit de „primus inter pares“.

(Va urma).

Indemnuri creștinești.

de D. Popescu.

Singura comoară!.....

Sufletul nostru, spre a-și putea face cunoscute manifestările sale, în toate direcțiile, are nevoie de un instrument. Legătura cu acest instrument este atât de mare, încât actele sale într'atâta se desvoltă și exteriorizează, întru cât permite organul de care se servește. Cu cât organul este mai bun, cu atâta și actul este bine reprodus. Cu cât, dar, este mașina mai

³⁾ Ehrhard, Tixeront, Loofs, Benson, Căndea, Iorga.

⁴⁾ Otto Ritschl, Chapman, Eusebiu Popoviciu.

⁴⁾ Vezi articolul lui Hugo Koch în „Texte und Untersuchungen“ (XXXV, I).

⁵⁾ Vezi lucrarea noastră p. 10, 11, 12.

⁶⁾ Pierre de Labriolle. op. cit. pag. 192.

⁷⁾ Idem. p. 194. L'investiture spécialement conférée à Saint-Pierre et bien réellement envisagée Cyprien dans ce chapitre sous l'aspect d'une préfiguration.

⁸⁾ Iean Tixeront: Histoire des dogmes I. la théologie anteniccène. S. Cyprien. p. 381 sq

perfect construită și întreținută, cu atâta execută mai bine, traduce în faptă mai exact, năzuința, dorința noastră.

Instrumentul, mașinaria, organismul acesta de care se servește sufletul nostru, în tot timpul cât stă pe pământ, în viața aceasta, este trupul nostru. Cu cât el va fi mai sănătos, cu atâta va aduce la o mai bună îndeplinire actele sufletului.

Spre a se putea păstra această sănătate a trupului, se cere observarea mai multor obligații, mai multor reguli, care spre ușurarea și siguranța aducerii la îndeplinire, spre fericirea noastră deci, sunt sădite adânc în însuși acest trup. De respectarea sau călcarea lor, depinde dar sănătatea sau bolnăvirea lui. Și dacă trupul este instrument, atunci sufletul este dator să respecte legile acestea. Funcționarea regulată produce plăcere conducătorului, care se îngrijește din timp să nu-i lipsească ceva ca astfel să-i turbure bunul mers. Fiind de multe feluri și ușor de îndeplinit, plăcerile acestea preocupă la tot pasul sufletul nostru.

Dar orice mașină — oricât de bine întreținută — se uzează cu vremea așa de rău, încât nu mai poate fi folosită ci trebuie părăsită. Proprietarul înțelept trebuie din vreme dar să se îngrijească, nu numai de buna ei funcționare ci, din această funcționare, să pună deoparte și ceva câștig cu ajutorul căruia să poată trăi mai târziu. Și nu sunt rari cazurile când acest timp este cel mai lung. Așa este drept, așa este bine. Sunt însă și proprietari dintre aceia cari nu se grăbesc la acest lucru și se leagă numai de prezent, se leagă numai de plăcerile produse de buna funcționare pe cari caută să le mărească, să le înmulțească, să le perfecționeze, fără grije la ce va veni, la ce vor face pe urmă. Atâta este tot ceace-l preocupă: *funcționarea și plăcerea ei*. Pentru mărirea lor nu caută mijloacele. Inșelăciunea, furtul, minciuna, îndatorarea, nu alege, toate sunt bune, dacă își poate ajunge scopul... Ce va fi pe urmă nu-l interesează. După cum nu-l preocupă nici faptul că starea aceasta nu va dura o vecie. Și răul nu este numai acesta... Inghesuind-o, îndopând-o, — *căci plăcerea a devenit patimă și patimă este ca focul: oricât lai alimentată, nu zice că este deajuns; și de ce-l alimentezi, de aceia dogorește mai mult* — forțând-o calci regulile și... *o strici înaintea de vreme...*, atunci când te așteptai mai puțin!... Acesta este cel mai răspândit caz... Cei ce ajung aci, *sfârșesc mai întotdeauna, cu moartea...*

Dacă ne întoarcem privirea către relațiile dintre suflet și corp, vedem același lucru. Oricât

de bine ar fi observate regulile, oricât de bine ar fi întreținut, tot sosește o vreme când trupul, îmbătrânit și slăbit, ros de întrebuințare, nu mai poate sluji și atunci sufletul îl părăsește.

Dacă a fost înțelept și s'a gândit la viitor, la timpul cel lung, la viața adevărată, atunci și-a strâns provizii, și-a strâns hrană, și-a strâns *comoară* din care să trăiască și să fie viu. Chiar dacă a venit o întâmplare care să-l despartă de trup înainte de îmbătrânirea acestuia, sufletul tot este asigurat...

Dacă, însă, a uitat de toate acestea și s'a lăsat ademenit, ca celălalt proprietar, de plăcerile trecătoare, dacă s'a îngrijit numai de ele, dacă n'a ales mijloacele pentru satisfacerea lor, dacă grija lui a fost numai sporirea lor, dacă comoara lui a fost mașina și plăcerile produse de ea, relele, răutățile și păcatele făcute pentru îndeplinirea lor, atunci, ori de și-ar părăsi trupul când a îmbătrânit, ori înainte de aceasta, sufletul sfârșește tot prin alungarea lui dela viața și fericirea veșnică, sfârșește tot prin moartea veșnică, „*căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră*“ (Matei 6₂₁), și deci, peritoare i-a fost comoara, pieirea este și partea sufletului, care s'a legat de dulceața ei imediată.

Vălmășagul îndeletnicirilor noastre de toată ziua ne împiedecă să ne ocupăm, să frământăm și să cuprindem aceste adevăruri!... Momentele de răgaz și de odihnă, destul de scurte de altfel, le întrebuințăm, ori ca să gustăm plăcerea și din *amintirea ei*, ori ca să punem la cale altele. Glasul Bisericii, care face să răsune graiul Mântuitorului, răsună în pustiu, căci porțile sufletului nostru sunt închise și zăvorâte de mulțimea păcatelor, iar inima noastră este cuprinsă și se consumă în văpaia patimilor...

Unde mergem,... ce ne așteaptă,... care ne este comoara?... sunt întrebări la cari nu ne gândim și la cari, chiar când reușește Biserica să ne atragă atenția asupra lor, nu ne oprim. Și rezultatul?... Ne așteaptă suferința, sbuciumul și chinul și aici pe pământ și dinco.

Creștine, gândește-te la toate acestea! Oprește-te înainte de a cădea în prăpastie! Deschide ochii minții și vei înțelege, cugetă și te vei convinge că, viața și bunurile ei, este trecătoare, este clipită în fața veșniciei, în care vei intra însoțit numai de faptele tale.

Fă-le să fie cât mai bune, creștine, căci ele sunt singura ta comoară neperitoare.

Insănătoșirea sufletului*).

Iubiți ascultători!

Pretutindeni și oricare ar fi treapta socială în care ne învățăm, ne isbim de aceiaș tânguire, „s'a dus credința de altădată, s'au dus vremurile bune“, tânguire din care *trecutul* iese luminos, bun, întotdeauna de dorit, pe când *prezentul* este încărcat cu rele.

În trecut credința era mai vie; în trecut oamenii erau mai buni, mai blânzi, în trecut relele erau mai puține; în sfârșit în trecut toate erau mai altfel decât în prezent. Trecutul ne servește ca termen de comparație.

Trecutul, iubiți ascultători, dacă judecăm lucrurile mai serios și mai cu multă atenție, a fost ca și prezentul! Și în trecut au fost rele; și în trecut au fost necredințe; și în trecut au fost bucurii și nemulțumiri; și în trecut a fost aceiaș zarvă, aceiaș frământare, aceiaș sbuciumare! De ce ni se pare atunci mai bun? Pentru un fapt destul de simplu. Așa este alcătuirea sufletului nostru. Orice cunoștințe primim, orice simțiri ale noastre, orice fapte, lucrări ale noastre, lasă în mintea noastră niște semne, niște icoane, cari stăruie acolo și forțează sufletul ca să se ocupe de ele încă multă vreme. Pe ele le frământă, pe ele le orânduiește, pe ele le aseamănă, între ele caută legături sufletul, pe îndelete, nesilit, liniștit. Și sigur, legăturile acestea, împerecherile acestea sunt mult mai bune; este drept. Credeți oare, că degeaba dorim noi *mintea cea depe urmă*?

Dacă m'ai adăogați, că odată cu trecerea vremii, se mai uita din lucrurile mai mărunte, icoanele se mai șterg, pierd din tăria lor dela început, că le vedem, cu cât sunt mai vechi, cu atât mai mult în linii generale; dacă mai adăogați că durerile, nemulțumirile cu vremea se uită, se șterg și ele, veți înțelege și mai bine de ce trecutul ne apare mai bun, mai altfel ca prezentul! Și în timpul de dinaintea războiului au fost destule rele și bune; și blestemății și fapte bune; și necazuri și bucurii și totuș, cum îl priveam în timpul războiului? Și la necazurile din timpul acestui război, cum privim noi acum? Cum le judecăm noi? Și la o mânie mare, la o durere mare pe care am avut-o mai de demult, cum privim noi acum? Nu cu mai multă îngăduință, cu mai multă bunăvoință? Și exemplele se pot înmulți cu atât mai mult, cu cât cad în imediata noastră apropiere, căci fiecare le trăim în tot momentul și la tot pasul. Iată de ce am zis, că și trecutul este ca și prezentul; că deosebirea este numai în alcătuirea sufletului nostru, în felul nostru de a ne cerceta faptele; deosebirea este în noi.

Dacă am tăgăduit trecutului în general luat, superioritatea față de prezent, apoi nu putem tăgădui că,

*) Cuvântare rostită, la șezătoarea religioasă a societății femeilor române ort., în Dumineca II din postul mare.

în urma războiului mare ce trecu, în care au luat parte la încăerare aproape 20 milioane de soldați, nu s'au mai înmulțit relele, că în acest război nu s'au învățat atâtea deprinderi rele, că oamenii nu s'au înrăit și nu s'au sălbăticit și deci, nu s'au înmulțit și actele de cruzime! Acolo am învățat cu toții că un glonț este de mai mare preț, decât viața unui om!..

Dar acestea nu însemnează că nu mai există și oameni buni; că nu mai există dreptate; că nu mai există credință, dragoste, iubire, milă; că nu mai există nimic din cele ce se numesc fapte bune; că nu există nimic care să se opună ca stăvilă răului; că nu există o luptă împotriva acestui rău, un suflu de regenerare sufletească, de înviore a credinței!.. Nu iubiți ascultători, lucrurile stau altfel. Suflul acesta, înviorearea aceasta există. Dovadă? Atâtea fapte bune, atâtea societăți, atâtea ligi, atâtea acte de credință, de iubire, de dragoste, de ajutorare, ce sunt! Dar prezența noastră aici, ce altă dovedește dacă nu suflul acesta de regenerare și de luptă împotriva răului? Ce dovadă mai puternică să mai aduc? Nu tăgăduim răul, existența lui, tăria și puterea lui, mai ales dacă este mai vechi în deprinderile noastre! Dar nu trebuie să tăgăduim nici lupta împotriva lui, sub orice formă ar fi dusă această lăptă. Lupta este mare și grea, dar răul este recunoscut, însemnat, stigmatizat. Și oricât de lungă și cruntă va fi această luptă, răul va fi învins.

*

Răul stăruiește asupra noastră însă cu multă tărie. Stăruința aceasta a lui ne provoacă o mulțime de boale și trupești și sufletești, împotriva cărora trebuie să luptăm încetinu ca să ne păstrăm sănătatea. Lupta cere pregătire în care să înveți, cum să te ferești și cum să te vindeci dacă ești bolnav. Pregătiri de acestea ne pune în față și ne îndeamnă Biserica să facem în timpul postului. Este un timp de cercetare, de curățire, de aflarea boalei și de luptat împotriva ei până la vindecare.

Dacă în această cercetare ne găsim bolnavi, pentru ca să ne vindecăm, avem nevoie de doctori, de medicină bună, bine alcătuită și exact dozată, care să se potrivească pentru boala pe care o avem. Pe lângă aceasta mai avem nevoie, mai este de lipsă și observarea unor anumite reguli, îndatoriri, cari nu numai să nu stânjenească efectul doctoriei, ci să-l ajute să se arăte mai degrabă. Să crează dar, cu tărie în vindecare!..

Dacă toate acestea se cer pentru vindecarea trupului, ce se cere pentru vindecarea sufletului? Aceleași condiții pentru doctorie, aceleași îndatoriri pentru suflet. Care este această doctorie? Ne-o spune lămurit sfânta Evanghelie de astăzi. Este învățătura Mântuitorului, graiul lui. Și câte vindecări n'a făcut El?! Orbi, șchiopi, ciungi, muți, surzi, slăbănogi, paralitici, leproși, îndrăciți și căși alții, ba chiar și morții i-a înviat și toate astea numai cu cuvântul. Învățătura Lui a vindecat prin Apostoli, vindecă azi prin Biserică. Căți au ascu-

tat-o și au urmat-o, nu s'au lecut de orice boală ar fi fost cuprinși?

Cât despre îndatoriri, ne stă ca exemplu tot slăbănogul despre care ne vorbește același sf. Evanghelic și care tocmai pentru că le-a observat cu inimă curată și fără șovăire și-a grăbit vindecarea. Cari sunt aceste îndatoriri? *Credința vie și neclintită, stăruința mare și arătarea lor în vorbe și fapte.* Cât este de necesară credința, se poate vedea din faptul că toată activitatea, toate relațiile noastre zilnice, oricât de mică sau oricât de mare le-ar fi importanța, se sprijină pe ea. Am începe noi vreo acțiune, am putea-o duce apoi la bun sfârșit, dacă ne-ar lipsi credința? Ar mai arunca plugarul sămânța în pământ, dacă ar avea o cât de mică șovăire, dacă n'ar avea credința tare că va căpăta rod însuțit? Și apoi credința aceasta nu trebuie să fie ea de tot momentul? Nu trebuie însoțită de stăruință? Ai terminat lucrul, numai fiindcă l-ai început? Nu trebuie arătată această credință și stăruință în tot decursul faptei, în toate mișcărilor, în toate acțiunile tale? Și dacă toate aceste îndatoriri se cer în relațiile obicnuite, cu atât mai mult trebuie observate în vindecarea sufletului. Credința tare și stăruința în ea, însoțite de fapte bune, înlesnesc și fac vindecarea sigură.

Să nu ne speriem, iubii ascultători, când auzim de *fapte bune*, căci deși la auzul lor parcă tot ni se pare că trebuie să dăm bani, haine etc. și toate *din mult*, totuși nu este tocmai așa. Dă fiecare după puterea sa, *din cât are și din ce are*, numai să dea din toată inima și cu ea cât mai curată. Faptă bună este atunci și un cuvânt bun, un sfat bun; faptă bună este și atunci, când nu faci rău; faptă bună faci și când dai un pahar cu apă celui obosit și însetat. Nu zice Mântuitorul: „*Cel ce vă primește pe voi, pe mine mă primește*... *Și cel ce va adăpa pre unul dintr' acesti, numai cu un pahar cu apă rece, ... amin, grăesc vouă: nu își va perde plata sa*“. (Matei XI. 40, 42).

Iată, iubii ascultători, *doctoria cea a toate vindecătoare*, cuvântul lui Dumnezeu... Iată, *îndatoririle cari*, observate cu strictețe, *ajută și grăbesc această vindecare*... Mântuitorul, prin Biserica sa, ni le pune în față și pe unele și pe altele, ca să le observăm, să le înțelegem și să le urmăm. Dacă în celelalte timpuri, nu le putem fiindcă nu ne lasă trupul și poftele lui, măcar în post, când nu le satisfacem pe acestea, în timpul acesta de pregătire, să ne deschidem larg și ochii minții și porțile sufletului și să le primim.

Să nu fim, iubii ascultători, ca bolnavii, cari refuză doctoria și totuși se plâng, că sunt părăsiți și nelubiți, ci ca aceia, cari primesc cu încredere doctoria, o iau și o ajută ca să-și facă efectul.

Suntem bolnavi și dorim însănătoșirea? Să ne întoarcem la Biserica, la Mântuitorul care zice: *îndrăsnii* (Marcu 6, 50), *iată eu stau la ușe și bat* (Apoc. 3, 20). Să primim doctoria ce ne întinde!... Să nu-l lasăm să aștepte mult!... Amin.

D. Popescu

ȘTIRI

Locale.

Duminecă după amiază s'a ținut, în biserica noastră catedrală, a doua șezătoare a Societății femeilor din loc. Cu acest prilej Dl profesor Dumitru Popescu dela Academia noastră teologică a tâlcuit evanghelia Duminecii, punându-ne înainte, în legătură cu credința slăbănogului, frumoase îndemnuri de vindecare sufletească. Precum pe olog singură *credința* lui l-a vindecat; *credința tare și neclintită* în puterea Mântuitorului, așa pe noi, credința cu faptele sale ne vor tămădui sufletește ca și trupește. Biserica ne pune darnică, la îndemână aceste mijloace și nu depinde decât de voința noastră, ca, spre binele nostru, să ne folosim de ele. Le vom lua, ne vom lecut; le vom respinge, respingem tămăduirea atât de necesară omului...

Dealtfel cuvântarea o redăm, în întregime, în coloanele acestei foi.

Corul catedral de sub conducerea Dlui profesor Constantin Vladu a dat răspunsurile dela Vecernie, și a încheiat șezătoarea cu concertul: Psalm 100 de Mandycevschi.

Luni după masă s'a ținut în orașul nostru ultima conferință a *Extensiunii universitare* din Cluj. Dl profesor C. Diculescu ne-a arătat *Când și cum s'a format poporul român*. Necontestat, că la temelie poporul nostru se găsesc cele două elemente de bază, Dacia și Romanii. După scurta stăpânire romană — dealtfel bogată în rezultate de organizare practică — Dacia devine teatrul de operație al Barbarilor ce veniau din Orient. Cei mai mulți barbari însă pleacă tot așa de repede, precum au venit. Cei dintâi cari se stabilesc alături de Români, cari erau un popor în formație, sunt Gepizii, de neam germanic. Aici este originalitatea — dealtfel interesantă — a savantului profesor. După dânsul dar Gepizii, coborâtori din Germani și venind dela nord, prin Maramureș, ocupă locurile răsăritene ale Daciei. Ei refac organizația romană distrusă. Când invadează Hunii, Gepizii devin tributarli acelora. Cu Avarii se înțeleg însă mai greu, căci aceștia le fărâmițează statul în mici ducate. Avarii au adus cu ei pe Slavii pe cari i-au așezat pe lângă orașe. Așa se înțelege cum orașul curat roman Porolissum devine Mojgrad. Din secolul al IV-lea și până la finea celui al VIII-lea Gepizii trăesc împreună cu Români. Aceștia din urmă, îi asimilează complect, lăsând totuși urme în limbă, port etc. despre influența lor. Conferențiarul citează apoi câteva cuvinte ca *ban, iele* ș. a. cari nu-și află originea decât în limbile germane de nord...

Teoria aceasta — nouă dealtfel este primită cu destulă simpatie de știința noastră istorică. Și dacă

are exagerări inerente întâilor descoperitori, teoria profesorului Diclescu are marele merit, că — între altele — a pus la punct pe Roessler, care susținea, că lipsa totală de influență germanică este cel mai puternic argument împotriva continuității noastre în Dacia Traiană. Ori, tocmai această susținere se atacă prin teoria savantului român! Că în limbă și îndeosebi în toponimia locurilor avem cuvinte grecești, acelea și au originea dela coloniștii aduși de Traian, între cari foarte mulți erau din Grecia. Astfel se dovedește tot mai mult continuitatea noastră pe aceste ținuturi; pe care documente importante ca: *Cronica rusului Nestor, a notarului anonim al lui Bela al IV-lea și a istoricului bizantin Kynamos* o confirmă în mod indiscutabil.

Di profesor Nicolae Iorga rector. Espirând mandatul de rector al Universității din București dlui Ermil Pangratti, Miercuri săptămâna trecută s'a făcut alegerea noului rector. Dintre candidații la rectorat Di profesor Nicolae Iorga a obținut cele mai multe voturi. Propus — dimpreună cu alți doi cari au avut voturile mai multe — Ministerului de Instrucție spre confirmare, acesta a confirmat pe Di Iorga de rector al Universității din Capitală. Prin alegerea Dsale de rector postul de decan al Facultății de litere din București a devenit vacant, urmând să se aleagă un alt decan.

Ne exprimăm bucuria și felicitările noastre!

Darul „Băncii Poporale”. Și anul acesta ca și în trecut „Banca Poporală” din Loc, din prilejul Adunării generale, ținută la 28 Februarie a. c. a votat la mâna Prea Sfințitului Episcop, pentru scopuri de ajutorare și binefacere, frumoasa sumă de 20.000 Lei. Din rapoartele consiliilor de administrație și de censored se constată, că venitul realizat de această instituție, în decursul anului espirat, e nu se poate mai mulțumitor, date fiind stările economice și financiare grele prin cari a trecut întreaga noastră țară. De aceea cu drept cuvânt acționarii s'au declarat satisfăcuți cu venitul net, care atinge considerabila sumă de 1.851.943 Lei; și cu drept cuvânt D. colonel Romolus Boldea a adus cuvenitele laude conducătorilor energici ai acestei bănci, între cari cel dintâi este directorul său general, *Di Izidor Tătariu*. — Între hotărârile mai importante ce s'au luat, este ridicarea capitalului social dela 6 la 10 milioane de Lei; din considerare la stabilizarea noastră monetară, operațiune necesară unei instituții cu baze solide. Din parte-ne urăm progres înainte băncii care în drumul său mereu își aduce aminte și de biserica noastră, ajutându-i efectiv nizuințele sale culturale și filantropice!

CONCURS.

Pe baza Ordinațiunii Ven. Consistor diecezan dtdo 9 Ianuarie Nr. 106 B ex 1929 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia diecezană” pentru îndeplinirea parohiei vacante de clasa II-a din comuna Vlaicovăț (Vlajkovac) S. H. S. protopresbiteratul Vârșeț (Vrsac), devenită vacantă în urma abzicerii preotului Ștefan Perian.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesiune parohială constătoare din 32 jughere pământ arător și fânaș, după care alesul preot are a suportă toate sarcinile publice.

2. Un intravilan și extravilan fără casă parohială, deci alesul preot are a se îngriji de locuință.

3. Stola uzitată în comună.

Reflectanții cu o calificățiune pentru parohii de clasa II sunt poștiți a-și înainta cererile de concurs comitetului parohial ort. român din Vlaicovăț prin Prea On. Oficiu protopresbiteral din Vârșeț în termen concursual.

Recurenții au a se prezinta în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică spre a-și arată dexteritatea în cântare și oratorie cu prealabila încuviințare a Prea On. Domn Protopresbiter tractual, dar nici decum în ziua de alegere.

Vlaicovăț (Vlajkovac) din ședința com. par. ort român ținută la 18 Ianuarie 1929.

Ștefan Perian

preș. com. par.

1—3

Nicolae Boldea

not. com. parohial

În conșelegere cu mine, *Traian Oprea* protopresbiter.

Nr. 499 B ex 1929.

Acest concurs se publică cu aceea că — în baza aliniatului ultim din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului Consistorial dtdo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B, ridicat la valoare de concluz sinodal cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se enunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legală a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 8 Februarie 1929.

Episcopul diecezan:

Dr. Iosif Tr. Badescu.

Publicațiune de licitație.

În baza decisului consiliului și adunării parohiale a bisericii ort. rom. din *Caransebeș*, și în urma aprobării Venerabilului Consiliu Eparhial cu decisul No. 109 E. din 17 Ianuarie a. c. se publică *licitație cu oferte închise pentru repararea „Caselor Miculescu” din Strada Căpitan Temeș, proprietatea bisericii, având aceste oferte să se înainteze subsemnatului în termen de 30 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană.*

Prețul lucrărilor de reparație, amăsurat devizului este de Lei 82.608. — (optzeci și două mii șasă sute opt Lei).

Reflectanții vor depune odată cu oferta, drept vadiu 10% în bani gata, sau efecte publice.

Devizul lucrărilor se poate vedea la subsemnatul. Interprinzătorul va mai avea să rebonifice 1% din prețul de exclamare, drept spese de compunerea devizului de lucrări.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de-a accepta sau a respinge orice ofertă, fără considerare la mărimea ei.

Caransebeș, din ședința consiliului parohial, ținută în 16 Februarie 1929.

Pavel Jumanca

v. președinte.

Mulțumită publică.

Trebuie să ne salte inima de bucurie, când în goana nebună după înavușiri din zilele noastre mai întâlnim creștini, cari se cugetă și la viața viitoare, la mântuirea lor sufletească. E cazul parohianului nostru: Vasile Alexandru, carele, din dragoste curată către legea noastră strămoșească și din râvna caldă către casa Domnului, al cărui zelos cercetător și cantor este, din economiile, chivernisite din leafa, mai apoi din pensia sa modestă ca fost slujbaș (pilot) al „Comisiunii Interalliate Danubiene“, a făcut — în repeșite rânduri — însemnate dăruirii bisericii noastre, iar acum de curând (18-II), și să sperăm că nu mai pe urmă, a donat bisericii noastre considerabila sumă de L. 10.000 (zece mii lei), spre a se administra ca fundațiune separată, purtând numele donatorului. Cât va fi donatorul în viață și câtă vreme — după moartea donatorului — soția sa Maria născ. Țica, se va îngriji de îndeplinirea obiceiurilor noastre creștinești (pomeniri, parastase) cametele întregi ale capitalului au să se capitalizeze, iar după aceea din o neînsemnată parte a cametelor se va îngriji biserica de pomeniri și parastase și restul se va adăuga la capital, până acesta se va dubla. De aci încolo conducerea comunei bisericești va dispune de cametele fundațiunii — afară de cota pentru pomeniri — după buna sa chibzuință pentru trebuințele bisericii.

Pentru acest mărinimos și creștinesc dar în numele comunei noastre bisericești exprim donatorului Vasile Alexandru și soției sale Maria, — carea deși de confesiune romano-catolică, cu dragă inimă a consimțit și aprobat gestul soțului său — cea mai caldă mulțumită și recunoștință, iar pe Părintele milelor și bogatul Dătător de bine îl rog și împlor, să răsplătească jertfa parohianului nostru cu restabilirea sănătății și sporirea zilelor vieții lui.

Orșova, la 26 Februarie 1929.

Constantin Dure
paroh ort. român.

Publicațiune

Subsemnatul curator al masei falimentului Raymund Beck comerciant în Caransebeș, aduc la cunoștință publică, că la 9 Martie a. c. ora 3 p. m. se vor vinde prin licitație publică obiectele inventariate în masa falimentului sub pozițiile 1 — 15 și 766 — 771 (mobilare etc.) în locuința falitului Str. Protopop Tomici Nr. 10.

Cumpărătorii vor plăti prețul cumpărării și impozitul proporțional către stat imediat.

Deslușiri de mai aproape se pot obține la curatorul masei, unde se poate privi și inventarul.

Dr. Emeric Lukács avocat
curatorul masei

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș.

Nr. 845 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș, în baza art. 102 din legea LX din 1881: și în baza art. 19 din legea LXI din 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 2833/1928 efectuându-se execuțiunea la 16

Octomvrie 1928 în favorul următorului Rudolf Schmidt et Comp. din București reprez. prin avocatul Dr. Ernest Róth domiciliat în Caransebeș pentru suma de 4149 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari sau prețuit în 15.000 Lei — bani și anume: 1) una motocicletă cu ataș; 2) una mașină strung se vor vinde prin licitație publică. Deci, în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș, de sub Nr. 6716/1928 G. pentru încasarea pretențiunilor de 4149 Lei — bani capital, cu 12% interese din 22 Septembrie 1927 și speșele de 1228 Lei — bani staverite până acum se fixează termenul de licitație **pe ziua de 7 Martie 1929 la orele 9 a. m. în comuna Caransebeș la locuința următorului** și toți aceia cari au voe de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus, în baza art. 107, 108 din legea LX din 1881, se vor vinde celor cari vor oferi mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a legii LX din 1881, deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 7 Februarie 1929.

Portărel: **M. Guran.**

Corpul Portăreilor, Tribunalul Caransebeș

Nr. 870 Port. 1928.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul Portărel de pe lângă Tribunalul Caransebeș în baza art. 102 din legea LX din 1881 și în baza art. 19 din legea LX din 1908 prin aceasta public, că în urma decisului Judecătoriei mixte din Logoș de sub Nr. 9605/1926 efectuându-se execuțiunea la 30 Octomvrie 1928 în favorul următorului Emanuel Kármán din Logoș reprez. prin avocatul Dr. Maurițiu Deutsch domiciliat în Logoș pentru suma de 4613 Lei — bani capital și acces. mobilele sechestrate și suprasedstrate cari s'au prețuit în 17.000 Lei — bani și anume: 1.) un căzan de aramă complect, 2.) două tejghele. 3.) două butoaie à 500 litri se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma decisului Judecătoriei mixte din Caransebeș de sub No. 7814/1928 G. pentru încasarea pretențiunilor de 4613 Lei — bani capital cu 12% interese din 14 Octomvrie 1926 și speșele de 2283 Lei — bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 8 Martie 1929 la orele 3 p. m. în comuna Obreja la locuința următorului** și toți aceia cari au voe de a cumpăra sunt invitați cu acea observare, că mobilele menționate mai sus în baza art. 107, 108, din legea LX din 1881 se vor vinde celor cari vor oferi mai mult pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele supuse licitației s'au mai sechestrat și înainte și după această fixare de licitație și din partea altor creditori și aceștia au drepturi câștigate de acoperire asupra licitației în baza art. 120 a Legii LX din 1881 deci se va efectua și în favorul acestora.

Caransebeș, la 7 Februarie 1929.

Portărel **M. Guran.**